

मात्रायोग : णाढुाझाग

चतुर्थः पाठः

आकारयोगः (था कार झाग)

क् + आ (I) = का
(खा गा घा चा छा जा)

काक :

पादः

पताका

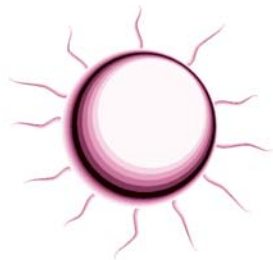
माला

इकारयोगः (इ कार झाग)

क् + इ (i) = कि
(खि गि घि चि छि जि)

रविः

गिरिः

विडालः

बालिका

गुडार्थ - रविः = धूर्य, विडालः = विराडि, गिरिः = धर्वत

ईकारयोगः

(ଇ କାର ଯୋଗ)

क् + ई (ी) = की
(खी गी घी ची छी जी)

नदी

शशी

कदली

वीणा

उकारयोगः

(ଉ କାର ଯୋଗ)

क् + उ (ू) = कु
(तु थु दु धु नु पु)

शिशुः

तरुः

मुखम्

शुनकः

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ଶଶୀ = ଜହ୍ନ, ଶୁନକଃ = କୁକୁର, ମୁଖମ୍ = ମୁହଁ

ଓ଼କାରଯୋଗ: (ଓ଼ କାର ଯୋଗ)

କ୍ + ଓ଼ (ୌ) = କୃ
(ପୂ ଫୁ ବୁ ଭୂ ମୂ ଯୁ)

ମୂଷିକ:

ବଧୂ:

କୂପ:

ମୟୂର:

ଋକାରଯୋଗ: (ଋ କାର ଯୋଗ)

କ୍ + ଋ (ୠ) = କୃ
(କୃ ଗୃ ଚୃ ଛୃ ଜୃ ପୃ ମୃ ସୃ)

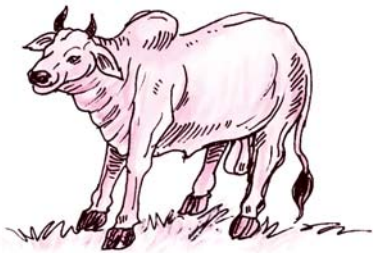
ମୃଗ:

ବୃକ:

ବୃଷଭ:

କୃଷକ:

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ବୃକଃ = ହେଟାବାଘ (ଗର୍ଭୁଆ), ବୟୃଃ = ବୋହୂ

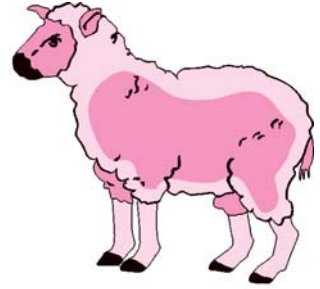
एकारयोगः (२ कार योग)

क् + ए (ॐ) = के
(रे ले वे शे षे से हे)

भेकः

मेषः

केशः

पेचकः

ऐकारयोगः (३ कार योग)

क् + ऐ (ॐ) = कै
(गै पै बै मै सै है)

कैरवम्

सैनिकः

शैलः

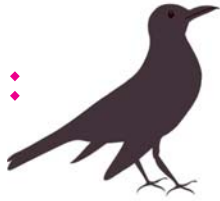

शब्दार्थ - कैरवम् = कर्कश, शैलः = पर्वत, पेचकः = घेरा, शैलः = पर्वत

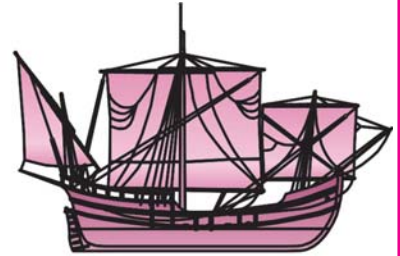
ओकारयोगः (ॐ कार द्वाग)

क् + ओ (े) = को
(गो घो पो बो भो मो सो शो)

कोकिलः

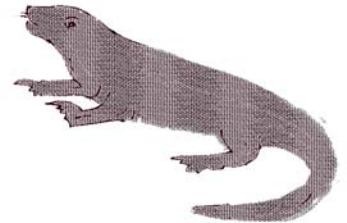
पोतः

गोलकम्

गोधा

औकारयोगः (ॐ कार द्वाग)

क् + औ (ै) = कौ
(गौ पौ मौ सौ शौ हौ)

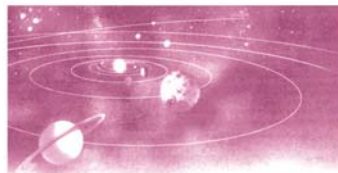
नौका

सौधः

सौरजगत्

शब्दार्थ - कोकिलः = कोकिलि, घोडा = जाहाज, गोधा = गेढू, शौधः = कोठाघर

अनुस्वार: “०” ଅନୁସ୍ଵାରଃ

क् + अं (ँ) = कं
(खं गं घं चं जं पं बं सं हं)

हंस:

सिंह:

वंशी

शंख:

विसर्ग: “ः” ଦିଶର୍ଗ ‘ଃ’

क् + अ: (:) = कः

शिर:

धनु:

सर:

नख:

ଶବ୍ଦାର୍ଥ - ବଂଶୀ = ବଇଁଶୀ, ଶିରଃ = ମୁଣ୍ଡ, ସରଃ = ପୋଖରୀ

ଅଭ୍ୟାସ : (ଅଭିପାଦନ)

୧. ଶବ୍ଦାନୁସାର ଚିତ୍ର ଯୋଜୟତୁ (ଶବ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ଚିତ୍ର ସଂଯୋଗ କର)

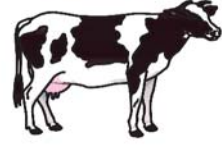
ଶୁନକ :

ଧେନୁ :

ବାନର :

କଦଳୀ

ଆଳୁକମ୍

ସେବମ୍

ବିଡାଲ :

ପେଚକ :

ଗୋଲଦୀପ :

ରେଲଯାନମ୍

ବୃଷଭ :

୨. ସଞ୍ଜୀକରୋତୁ (ସଜାଇ ଲେଖ)

ଯଥା ତା ପ କା = ପତାକା

ତଥା (କ) ଲୀ କ ଦ = (ଚ) କ: ଷ କୃ =

 (ଖ) ଭ: ଘୃ ଷ = (ଛ) କ ମ ର: =

 (ଗ) ଚ ପେ କ: = (ଜ) ଶ କ: ଶ =

 (ଘ) କୋ ଲ: କି = (ଝ) ମ ଲ କ ମ୍ =

 (ଙ) ର: ମ ଯୁ = (ଞ) ଶା ଓ ଡି =

୩. କୁମ୍ଭସ୍ଥିତବର୍ଣ୍ଣ ନୟତୁ ଶବ୍ଦ ଲିଖତୁ ।

କୁମ୍ଭରେ ଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ନିଅ, ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

(ଘ)

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

୧) ବିଭିନ୍ନ କଣ୍ଠେଇ କରି ତା'ର ସଂସ୍କୃତ ନାମ ଲେଖ ।

୨) ବହିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାତାରେ ଲଗାଇ ତା'ର ସଂସ୍କୃତ ନାମ ଲେଖ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଖାଅ ।